

An aerial photograph of a coastal region featuring several small, rocky islands in the sea. A long, curved bridge spans a narrow strait, connecting a larger landmass to one of the islands. The water is a clear, light blue, and the sky is filled with soft, white clouds. The overall scene conveys a sense of tranquility and natural beauty.

Trygghet i hverdagen

KrFs viktigste prioriteringer

- Valgfrihet for familiene: Skattelette per barn, økt barnetrygd og økt kontantstøtte
- Kvalitetsløft i skolen: Høyere lærerlønn og mer tid for lærerne til å følge opp elevene gjennom kortere skoledager
- Høyere verdiskaping: Kutt i formuesskatten på arbeidende kapital, arbeidsfradrag for unge og reform av sykelønnsordningen
- Kamp mot kriminalitet og narkotika: Styrking av politiet og tolletaten
- Styrket velferd: Bedre kommune- og sykehusøkonomi, flere sykehjemsplasser, økt pensjon for enslige minstepensjonister

Nøkkeltall*

Satsinger	34790,6
Innsparinger	-33420,2
Skatter og avgifter	-3124,0
SUM (mindre oljepengebruk)	-1753,6

* i mill. kroner

Innhold

Innledning	s.6
Valgfrihet for familiene	s.8
Kvalitetsløft i skolen	s.10
En helse- og eldrepolitikk for alle	s.13
Verdiskaping og skatt	s.17
Kamp mot kriminalitet og narkotika	s.21
Energi og miljø	s.24
Innvandring og integrering	s.25
Samferdsel	s.26
Kommuneøkonomi	s.27
Arbeid og inkludering	s.28
Internasjonal solidaritet	s.30
Budsjettet i tall	s.34

Bygge på verdier. Skape verdier.

Norge er mulighetenes land bygd på rike naturressurser og sterke institusjoner med utgangspunkt i verdier som frihet, menneskeverd og nestekjærlighet. Men vi har også noen utfordringer. Staten eser ut, samtidig som familier, bedrifter og kommuner opplever økte kostnader og krevende vilkår. Elevene har aldri hatt så lange skoledager, samtidig som læringen har falt. Vi har høyt sykefravær og mange uføre og gjengkriminaliteten får stadig sterkere fotfeste.

KrF vil legge om kursen. Vi vil kutte i statlig byråkrati, næringsstøtte og klimatiltak med liten effekt, og la familier, unge og bedrifter sitte igjen med mer gjennom lavere skatter. Vi vil styrke kommune- og sykehusøkonomien og øke pensjonen for enslige minstepensjonister. Vi vil bruke ressursene bedre i skolen, gjennom å gjøre skoledagen kortere og bruke pengene vi sparer til høyere lærerlønninger og mer tid for lærerne til å følge opp elevene.

Vi vil reformere sykelønnsordningen slik at arbeidsgivere får sterkere insentiver til å følge opp og legge bedre til rette for at langtidssykemeldte kan komme tilbake i jobb. Vi vil prioritere klimatiltak i fattige land der vi får de største klimakuttene, og vi vil styrke bistanden til helse og utdanning for verdens fattigste.

Vi vil oppnå mer, ved å bruke ressursene bedre.

KrF foreslår følgende hovedgrep i budsjettet for neste år:

- Økt valgfrihet for familiene til å velge når man vil få barn (studenter og andre unge foreldre som har vært lite i arbeid får rett på foreldrepenger på minst 3G), hvor mange barn man vil ha (skattelette per barn og økt barnetrygd) og når man vil sende barnet i barnehage (økt kontantstøtte). Økningen i barnetrygden alene gir 5000 færre fattige barn.
- Mer læring i skolen gjennom kortere skoledager som muliggjør høyere lærerlønninger, mer tid for lærerne til å følge opp elevene og flere trykte lærebøker.
- Kutt i formuesskatten på arbeidende kapital, innføring av et skattefradrag for alle unge på 100 000 kroner og reform av sykelønnsordningen, for å stimulere til verdiskaping og arbeid.
- Økt bevilgning til sykehus og sykehjemsplasser, høyere pensjon for enslige minstepensjonister og en styrking av kommuneøkonomien, slik at barnehage, skole og eldreomsorg ikke blir salderingsposter.
- Flere politifolk, økt inntak til politihøgskolen og flere tollbåter og utstyr for å bekjempe narkotika- og gjengkriminalitet.

Jørgen H. Kristiansen
Finanspolitisk talsperson

Partileder Dag-Inge Ulstein
Partileder

Valgfrihet for familiene

En god og trygg barndom varer livet ut. Trygge familier er den beste forutsetningen for å gi alle barn og unge en god start på livet. Venstresiden har fratatt familiene ansvar og handlingsrom, og hensynet til «arbeidslinja» har vært prioritert før familienes behov. KrF vil gå motsatt vei. Politikken skal støtte familiene, ikke styre dem.

Fjerne rigid styring av familiene

Politikkens oppgave er ikke å diktere hvordan familiene skal leve, men å sørge for rammer som er sterke nok til å tåle familienes hverdagsliv og utfordringer. Fødselstallene i Norge er svært lave, og undersøkelser viser at folk ikke får så mange barn som de egentlig kunne ønske seg. For mange er det økonomisk vanskelig å få barn før de har kommet i gang med yrkeslivet, og det kan være en økonomisk belastning å få en stor familie.

Styrket familieøkonomi

Når det må prioriteres, setter KrF familien først. Gjennom skattelette per barn, økt barnetrygd og foreldrepenger til alle, vil vi gi familiene en økonomisk trygghet som gir fleksibilitet og muligheten til å få barn når en selv ønsker det. Vi fjerner unødvendig statlig overstyring, slik at foreldrene selv kan ta mer kontroll over egen permisjonen, når barna skal begynne i barnehage, og hvordan de vil kombinere jobb og familieliv.

En av KrFs store satsninger i dette budsjettet er økning av barnetrygden til 2 250 kroner i måneden. En slik økning vil løfte 5 000 færre barn ut av vedvarende lavinntekt.

Kostnader til større bolig, stor bil, fritidsaktiviteter, mat og klær øker med antall barn. Derfor vil vi også gi barnefamiliene en stor skattelette i form av å øke foreldrefradraget til 50 000 kroner for barn nr. 1 og 2, og 100 000 kroner for barn nr. tre og videre. Fradraget skal gis til alle familier uten byråkratiske krav til å dokumentere utgifter.

Skatteletten blir på om lag 13 000 kroner for en tobarnsfamilie og 32 000 kroner for en trebarnsfamilie. Dette har virket i Frankrike, og bidratt til at franskmenn får flere barn enn de aller fleste europeere.

Motvirke samlivsbrudd

KrF øker bevilgningene til familievernkontorene slik at familier kan få tidlig og lavterskel hjelp. Samlivsbrudd er krevende, særlig for barna, og uten støtte i tide kan problemer vokse og bli både mer belastende for familiene og dyrere for samfunnet.

Kvalitetsreform i skolen

KrF prioriterer kvalitet fremfor kvantitet og foreslår kortere skoledager, høyere lærerlønninger, mer tid for lærerne til å følge opp elevene og flere trykte lærebøker.

Siden 1996 har Ap og Høyre brukt mange milliarder kroner på å gjøre grunnskolen to år lengre – uten at barna lærer mer. Tvert imot, læringen har falt til bunns i Norden og til midt på treet i OECD, og altfor mange barn sliter med lese og regne skikkelig etter endt grunnskole.

Milliardene brukt på lengre skoledager har gått ut over kvaliteten på lærernes rammevilkår. Lønningene er på et europeisk bunnivå og på barnetrinnet har lærerne Nordens lengste undervisningstid. Lærerne løper fra time til time uten å få fulgt opp elevene godt nok.

Høyres svar er enda flere timer for seksåringene, mens AP sin løsning er heldagsskole med flere voksenstyrte aktiviteter i SFO. Men flere timer gir ikke mer læring.

KrF, derimot, ønsker å følge rådet fra OECD og lærerne selv og satse på kvalitet fremfor kvantitet:

- 50 000 kroner ekstra i lærerlønn over to år
- To timer mer i kontaktlærertid per uke
- En halv milliard kroner til trykte lærebøker og skolebibliotekene
- Kortere skoledag lik finsk grunnskole ila. to år

Slik blir læreryrket mer attraktivt og lærerne kan få den tiden som trengs for å følge opp elevene og etablere en god relasjon, som er selve nøkkelen til læring ifølge PISA-sjefen. For elevene lærer best fra lærere de elsker!

Denne kvalitetsreformen vil vi finansiere med å gjøre skoledagen om lag en halvtime kortere ned til nivået i Finland, samtidig som vi utvider SFO-tiden tilsvarende.

Dessuten foreslår vi halvannen milliard kroner til flere trykte lærebøker over tre år, for å styrke leseforståelsen og lesegleden og redusere digitale forstyrrelser.

Finland gjør dette allerede med Nordens høyeste læringsutbytte. Alle partier snakker om å gjøre læreryrket mer attraktivt og å løfte læringen. KrF vil gjøre noe med det.

Sist, men ikke minst, vil KrF ha en førskole for seksåringene med mye frilek, fordi frilek gir barna glede, sosiale ferdigheter og utvikling av indre motivasjon og lærelyst som gjør dem rustet for skolen og livet selv.

Vi trenger en skole på barnas premisser, der lærerne får vilkårene de trenger for å lykkes!

En helse- og eldre- politikk for alle

Hjelp når du trenger det

En grunnleggende forutsetning for et velferdssamfunn med høy tillit, er en velfungerende helsetjeneste der alle kan være trygge på å få rett hjelp når man trenger det.

Arbeiderpartiregjeringens ventetidsløfte har i realiteten vært et konsultasjonsløfte, og uten reelt innhold. Det er ikke en ny kølapp folk etterspør, men behandling.

Helsetjenestene våre står overfor store utfordringer.

- Tusenvis av nordmenn står i lange køer for helsehjelp
- Psykiatrien bygges ned, tross behov for å øke kapasiteten
- Det er mangel på personell, særlig i distriktene
- Eldreomsorgen er ikke rigget for de store utfordringene som ligger foran

Det er behov for store strukturelle endringer i styringen av norsk helsevesen, men det fjerner ikke det faktum at det både er store behov som kan og må løses uavhengig av dette.

- Pengene må i større grad følge pasienten, og ventetidene til behandling må ned
- Vi må skape attraktive arbeidsplasser for fremtiden, og rekrutteringen må opp
- Eldreomsorgen må ha kapasitet, kompetanse og være rigget til en helt ny situasjon

KrFs budsjett styrker sykehusene med nær 1,5 milliarder. Det trengs i en situasjon der sykehusene kutter i pasientbehandlingen for å kunne betale rentene til staten etter nødvendige investeringer.

KrF mener det viktigste er at pasientene får den hjelpen de trenger. Derfor legger vi inn midler for å sikre et mangfold av aktører i helsetilbudet, hvor ideelle spiller en viktig rolle. Venstresiden raserer ideell sektor i sin kamp mot private aktører, og setter med det ideologi foran pasientenes behov for hjelp.

Helsetjenestene våre er fremtidens viktigste arbeidsplass, da må det også være den

mest attraktive. I dag er attraktiviteten på bunn. Det vil vi snu gjennom bedre oppgavedeling, ta i bruk teknologi som kan spare personell og styrke rekrutteringen for en bedre grunnbemanning.

Verdig eldreomsorg

Norge står foran et gedigent demografisk skifte som vil prege hele velferdssamfunnet vårt. Antallet eldre vokser raskt, og behovet for tilrettelagte boliger, sykehjemsplasser og gode helse- og omsorgstjenester øker drastisk. Utbyggingen går for sakte, bemanningen er for lav og for mange eldre og deres pårørende blir stående alene, uten det bo- og omsorgstilbudet de trenger.

KrF vil:

- Sikre nok sykehjemsplasser
- Legge til rette for alternative boformer
- Sikre flere kompetente ansatte.

Vi trenger et kraftig temposkifte i byggingen av sykehjem. Tusenvis av eldre og pårørende står i dag i en usynlig kø, fortvilet over at sykehjemsplassen ikke finnes når behovet er som størst. Derfor er vår største satsning innen eldreomsorgen å opprette 1000 flere heldøgnsomsorgsplasser.

I dag bor mange eldre i hus som ikke er like verdifulle som leilighetene i mer sentrale områder. Vi foreslår å øke lånerammen for Husbanken med 5 mrd for å gjøre det mulig for eldre å få husbanklån.

Styrk kvinnehelsen

KrF vil løfte kvinnehelse gjennom mer forskning, tydeligere retningslinjer og helsetjenester med et bevisst kjønnsperspektiv. I KrFs budsjett oppretter vi en egen kvinnehelsepott, i tillegg til å styrke overføringene til forskning på kvinners hjertehelse.

KrF prioriterer en trygg fødsel- og barselomsorg. Barseltiden er en ekstremt sårbar og avgjørende fase for både mor og barn. Likevel nedprioriteres barselomsorgen. Altfor mange kvinner opplever utrygghet i denne perioden, og mange lever med plager etter fødsel som kunne vært avdekket og behandlet langt tidligere.

Derfor skal barselomsorgen inkludere én gratis time hos fysioterapeut for å avdekke skader og sikre tidlig oppfølging etter fødsel. Skal flere ønske å få barn, må det oppleves trygt å gå gjennom svangerskap, fødsel og barseltid.

Psykisk helse og selvmordsforebygging

I 2024 tok 739 mennesker sitt eget liv – det høyeste antallet som noen gang er registrert. Psykiske plager og lidelser er blant våre største folkehelseutfordringer. Likevel mangler vi en tydelig nasjonal prioritering som står i forhold til alvor. Vi vet at selvmord kan forebygges, og at målrettede tiltak redder liv.

KrFs budsjett styrker psykisk helsefeltet med en opptrappingsplan, flere døgnplasser, en styrket ordning for Rask psykisk helsehjelp og en utvidelse av tilbudet til flere kommuner. KrF legger også inn midler til å styrke Livslosen, et lavterskel, gratis og landsdekkende tilbud for mennesker i livskriser og med selvmordstanker.

Rusomsorg

Personer med rusproblemer trenger et trygt og helhetlig tilbud når de er som mest sårbare. Likevel kutter regjeringen i viktige tjenester som for eksempel Gatehospitalene. KrF prioriterer midler til den ideelle rusomsorgen, drift av gatehospitalene i Oslo og Bergen, og etablering av nye tilbud i Trondheim og Kristiansand, og styrker rammene for den ideelle rusomsorgen. Dette sikrer at mennesker med rusproblemer får hjelpen de trenger.

Verdiskaping og skatt

KrF prioriterer skattelettelser som gjør at arbeidstakere og eiere sitter igjen med mer, fremfor statlige subsidieordninger. Vi foreslår ordinær moms på elbiler og økte folkehelsefremmende avgifter.

Regjeringens skattepolitikk sender dyktige eiere til utlandet og svekker verdiskapingen som grunnlag for velferden. Regjeringen har blant annet stått for en brå, nærings- og sysselsettingsfiendtlig økning i arbeidsgiveravgiften og økt formuesskatten på arbeidende kapital.

Formuesskatt på arbeidende kapital

KrF vil ha en annen kurs. Vi vil ha gode og stabile rammevilkår for verdiskaping og fjerne formuesskatten på arbeidende kapital. Derfor starter vi til neste år med et betydelig kutt i formuesskatten på arbeidende kapital, ved å redusere verdsettelsen av aksjer og driftsmidler fra 80 til 60 pst. Denne skatten må betales uavhengig av om bedriften går med overskudd, og fører til at mange eiere må ta ut penger fra bedriften for å betale skatten. Dette svekker investeringer og vilje til å starte nye bedrifter.

Arbeidsfradrag for unge

Vårt andre hovedgrep er å si nei til regjeringens skattelotteri, men i stedet innføre et arbeidsfradrag for alle unge på maksimalt 100 000 kroner. I motsetning til generelle lettelser i inntektsskatten, vil et slikt fradrag som kun går til de som er i jobb, gi et sterkt incentiv til arbeid som kan motvirke den bekymringsfulle økningen i tallet på unge uføre. Sverige har såpass gode erfaringer med et slikt fradrag at Norge bør innføre dette nå, fremfor å vente i mange år.

Vi går også imot regjeringens forslag om ekstraskatt for nybygging av boliger når tomt legges inn i et nytt borettslag, vi går imot grunnrenteskatt på de minste småkraftverkene og vi foreslår å redusere effektiv sats i grunnrenteskatten på havbruk til 20 pst. Vi foreslår samtidig å øke formuesskatten på dyre boliger ved å fjerne verdsettelsesrabatten for boliger med verdi over 8 mill. kroner, for å dempe skattefavoriseringen av bolig noe og fremme investeringer i næringsvirksomhet.

Moms på elbil og folkehelsefremmende avgifter

På avgiftssiden fjerner vi moms fritaket for elbiler helt fra 1. januar. Elbilmålet er i praksis nådd og det vil fortsatt være incentiver til å velge elbil. Fortsettelse av et moms fritak på toppen av de eksisterende fordelene ville etter vårt syn bli en for sterk subsidiering av kjøp av ny bil som verken er bra for klima eller miljø. Ei heller er det en forsvarlig pengebruk. Vi øker alkoholavgiftene reelt til nivået anbefalt av Særavgiftsutvalget, vi øker tobakksavgiftene og vi foreslår å gjeninnføre avgiftene på brus og sukker. Slike avgifter gir bedre folkehelse og kan bidra til å dempe helseutgiftene fremover. For å redusere problemet med bunkring i utlandet gjeninnfører vi fritaket for CO²-avgift for fiskeriene.

Samlet gir vårt skatte- og avgiftsopplegg en påløpt lettelse på om lag 2 mrd. kroner sammenliknet med regjeringens forslag.

Et styrket landbruk

Samfunnets behov for veterinærer er svært høyt. Det er en klar underdekning av veterinærer, noe som går utover dyr, dyrevelferd og menneskene som jobber med husdyr. KrF styrker Veterinærtjenesten med og Veterinærvakten. KrF øker også tilskudd til rovvilttiltak og til beredskapstilskudd i Nord-Norge.

KrF går også i mot regjeringens plan om CO²-avgift på mineralgjødsel. Dette vil neppe kutte nevneverdige utslipp, men vil tvert om føre til mindre matproduksjon.

Skatter og avgifter				
Skatter (negative tall er skattelettelser)				
Kap	Post	Beskrivelse (tall i mill. kr)	Bokført	Påløpt
5501	70	Formuesskatt: Boliger med verdi o. 8 mill. kr verdsettes med 100 pst.	2065,0	2065,0
5501	72	Går imot regjeringens forsøk m. arbeidsfradrag	500,0	500,0
5501	70	Redusert formuesskatt på arbeidende kapital: Redusert verdsettelse fra 80 til 60 pst. på aksjer og driftsmidler	-5400,0	-5400,0
5501	72	Arbeidsfradrag for unge (født 1991-2006) på 100 000 kr	-4000,0	-4000,0
5501	72	Øke og forenkle foreldrefradraget til 50 000 kroner per barn for barn 1 og 2 og 100 000 kroner for barn 3 og videre	-1300,0	-5100,0
5501	72	Øke skattefradrag for gaver til frivillighet fra 25 000 til 50 000 kr og 100 000 kr for næringsdrivende	0,0	-120,0
5501	74	Stenge for bruk av flertrinnsmodellen ved omgjøring av eksisterende utleieleiligheter til borettslag	0,0	-700,0
5501	74	Går imot regjeringens forslag til reduksjon av nedre grense i grunnrenteskatten for vannkraft	0,0	-800,0
5501	74	Redusere effektiv sats i grunnrenteskatten på havbruk til 20 pst.	0,0	-800,0
SUM Skatter			-8135,0	-14355,0
Avgifter				
Kap	Post	Betegnelse	Bokført	
5521	70	Fjerne mva-fritaket for elbiler	6 600,0	7 500,0
5526	70	Alkoholavgift: Særagiftsutvalgets (NOU 2007:8) forslag om 10 pst. økning i 2008, reell økning	1 400,0	1 550,0
5526	70	Alkoholavgift: Halvering av innførselskvoten	950,0	1 050,0
5531	70	Avgift på tobakksvarer, 15 pst. økning	930,0	1 010,0
5555	70	Avgift på sjokolade og sukkervarer, gjeninnføring, 2020-satser	1500,0	1600,0
5556	70	Avgift på sukkerholdige alkoholfrie drikkevarer, Solberg-regjeringens forslag RNB 2021	850,0	925,0
5543	70	CO2-avgift, fritak for fiskeri	-960,0	-1 100,0
5543	71	CO2-avgift, veksthusnæringen, mindre økning enn regjeringens forslag	-11,0	-12,0
SUM Avgifter			11259,0	12523,0
SUM Skatt og avgift			3124,0	-1832,0

Kamp mot kriminalitet og narkotika

Styrke kriminalomsorgen

KrF vil styrke kriminalomsorgen ved å øke bevilgningen med 100 mill. kroner.

Med en sterkere kriminalomsorg kan vi legge til rette for meningsfylte aktiviteter, tilgang til utdanning og yrkesopplæring, og psykisk helsehjelp i norske fengsler. Vårt mål er å skape et rettssystem som ikke bare straffer, men som også gir innsatte reelle muligheter til å komme tilbake til samfunnet. Med satsing på rehabilitering kan vi redusere risikoen for tilbakefall, noe som gagnar både den enkelte og samfunnet som helhet.

Grensene må styrkes

De siste årene har det blitt gjort stadig flere beslag og narkotikarelatert kriminalitet øker kraftig. Bare på en dag i mai beslagla Tolletaten over en halv million brukerdoser med kokain, til en gateverdi på 170 mill. kroner. Tolletaten har slått alarm i sin trusselvurdering om at Norge har blitt et transittland for kokain.

KrF mener at tollvesenet må oppbemannes med flere tollere og mer utstyr over hele landet for å strupe tilførselen av narkotika til Norge. KrF foreslår derfor innkjøp av to nye patruljefartøy og en ny mobil skanner, i tillegg til å fortsette arbeide mot legalisering, normalisering og avkriminalisering av narkotika.

Unge må skjermes fra kriminalitet

Ungdomskriminaliteten har tiltatt og nådd uansvarlige nivåer i flere kommuner. Barn og unge skal møtes på en god måte, med forebyggende tiltak. Samtidig må økningen i kriminalitet bekjempes. KrF mener bestemt at barn og voksne ikke skal sone sammen. Vi foreslår følgelig å doble antall soningsplasser for barn. Vi foreslår videre derfor å innføre hurtigspor for unge lovbyggere i alle landets politidistrikt, ikke bare til Sør-Vest politidistrikt som regjeringen har lagt opp til. KrF fortsetter også tradisjonen for å styrke barnehusene, og det med 5 mill. kroner mer enn regjeringen.

Reverserer regjeringens kutt i fri rettshjelp og ideelles bidrag

Kritikken mot regjeringens varslede kutt i fri rettshjelp har ikke latt vente på seg. KrF reverserer kuttet med 33 mill. kroner for å gi gode rettshjelps tilbud til utsatte grupper og mennesker som havner i spesielt vanskelige situasjoner. Vi styrker også frivillige organisasjoner innenfor kriminalomsorg og oppfølgings bidrag.

Bekjempe organisert kriminalitet

Ifølge Kripos har trusselen fra organisert kriminalitet i Norge har aldri vært høyere, og den er økende. En ser i økende grad at kriminelle nettverk samarbeider med hverandre. Det må tas på største alvor. KrF prioriterer derfor økt bemanning i politiet med en ramme på 300 mill. kroner for å intensivere innsatsen mot gjengkriminalitet. Vi vil også øke inntaket på Politihøgskolen med 125 plasser. Dette er avgjørende for å

ta tilbake kontrollen og svekke de kriminelle nettverkene. KrF satser også på spesifikke tiltak for å bekjempe nettverkene. Vi setter av penger for å videreføre KFUKs avhopperprogram. Det handler om å gi mennesker en vei ut av kriminalitet og spare samfunnet enorme kostnader.

Energi og miljø

Norgespris på strøm er ikke nok

Med Arbeiderpartiet i regjering har staten håvet inn milliarder av kroner på høye strømpriser. Det er på overtid å betale mer tilbake til husholdninger og næringsliv. Innføringen av norgespris løser ikke problemet, da det bare er en fastpris på strøm på 40 øre per kWh, uten moms. Denne prisen må strømkunder altså betale, uavhengig av om strømprisen er dyr eller billig. I tillegg omfatter norgespris kun husholdningers boliger og fritidsboliger, men ikke næringsliv.

KrF mener Norgespris derfor slår urettferdig ut. Når husholdningene bruker mer av strømmen og tilgangen på strøm samtidig er knapp, så er det uunngåelig det blir mindre strøm igjen til næringslivet. Det betyr at bakeren, slakteren og andre helt

vanlige næringer fremdeles må ut på det vanlige dysfunksjonelle strømmarkedet.

KrF foreslår derfor i sitt alternative budsjett å innføre makspris på strøm, med 100 prosent kompensasjon for priser over 50 øre per kWh. Dette gir lavere strømregninger for folk. Samtidig motiverer denne løsningen til å bruke strøm når stømmen er billig, f.eks. til å lade el-bilen om natten.

Innvandring og integrering

KrF vil ha en human, rettferdig og ansvarlig asylpolitikk. Vi mener rettsikkerheten for de som er på flukt må styrkes. De siste årene har krig og konflikt kommet stadig nærmere, og rekordmange mennesker er på flukt. Norge må samarbeide med FN og EU om tiltak for beskyttelse til flyktninger og migranter, og jobbe internasjonalt for beskyttelse av mennesker på flukt. Samtidig er det viktig å sikre innvandringspolitiske hensyn. Alle som får opphold i Norge skal integreres i samfunnet, og det er særlig viktig å bli en del av arbeidslivet.

Flyktninger og kvoteflyktninger

Norske kommuner gjør en formidabel innsats for å bosette flyktninger og asylsøkere som kommer til Norge. Vi mener Norge må ta et større ansvar for kvoteflyktninger enn det regjeringen legger opp til, men at vi må se antallet i sammenheng med asylankomstene. KrF foreslår at Norge skal ta imot 1000 kvoteflyktninger i 2026.

Integrering

Deltakelse i samfunnet gjennom arbeid og skole er avgjørende for å bli integrert i et nytt land. Frivillige organisasjoner bidrar med viktig læring og nettverk for mange som kommer til Norge i den første fasen. Vi styrker derfor tilskuddsordningen til disse organisasjonene, slik at flere raskere kan integreres.

Samferdsel

Trygge og gode transportårer er viktig i hverdagen for folk, og en viktig del av grunnlaget for næringslivet verdiskaping i både by og bygd. Mange steder er en kollektivkrise på trappene for fylkene, både for buss, ferjer og hurtigbåt. Vi styrker derfor fylkeskommunenes frie midler slik at de har mer å rutte med når de møter disse utfordringene. Det er også avgjørende at arbeidet med å ta ned vedlikeholdsetterslepet på veiene fortsetter. Vi prioriterer planleggingsmidler for E39 mellom Storehaugen og Førde.

I de store bo- og arbeidsregionene er togene en avgjørende del av infrastrukturen. Vi foreslår å styrke arbeidet med fornying av toglinjene, sånn at Sørlandsbanen og dobbeltspor på Jærbanen kan prioriteres. I tillegg vil vi sikre at det bygges dobbeltspor mellom Stokke og Sandefjord.

Kommuner og lokalsamfunn

Norge er et langstrakt land, med levende lokalsamfunn fra nord til sør og øst til vest. Vi må legge til rette for å beholde det sånn, gjennom forutsigbarhet for næringslivet og en kommuneøkonomi som sikrer trygghet for velferdstjenestene. Kommunene og fylkene må ha tilstrekkelig frihet til å ta avgjørelser for seg og sitt, og en økonomi som skaper gode vekstvilkår.

Kommuneøkonomi

Kommunene er avhengig av god nok økonomi for å levere gode tjenester. Kommune-Norge er i en mer krevende situasjon enn på mange år, og flere kommunestyrer må velge mellom å kutte i sykehjem og barnehager for at budsjettene skal gå opp. KrF mener det er uholdbart, og vil styrke kommunesektoren med 4 mrd. i frie inntekter sammenliknet med regjeringens forslag. Barn, unge og eldre skal ikke være salderingsposter.

Handlingsplanen mot antisemittisme

Antisemittismen i Norge er dessverre økende, og KrF mener det er viktig med tiltak som gir befolkningen mer informasjon og forståelse og bidrar til en tryggere hverdag for norske jøder. Vi vil redusere egenbetalingen for skoleturer med Hvite Busser, slik at turene er tilgjengelige for flere. Hvert år er to jødiske ungdommer i Norge jødiske veivisere, som betyr at de besøker videregående skoler og forteller hvordan det er å vokse opp som jøde i Norge i dag. Vi foreslår 1.5 mill. kroner for å styrke dette arbeidet i 2026. Synagogen i Oslo har behov for ekstra sikkerhetstiltak, og vi foreslår 4.5 mill. til politiet for dette. KrF mener det burde være en selvfølge at jøder ikke føler seg utrygge i Norge.

Arbeid og inkludering

KrF vil reformere sykepengeordningen, rette opp i regjeringens usosiale kutt i overgangsstøtten for enslige foreldre og ha flere plasser i varig tilrettelagt arbeid.

Norge har et høyt sykefravær. En utfordring ved dagens sykepengeordning er at arbeidsgivere har manglende incentiver til å legge til rette for at langtidssykemeldte kan komme tilbake i jobb. Sysselsettingsutvalget (NOU 2021:2) foreslo derfor å gi arbeidsgivere et større finansieringsansvar for langtidsfraværet.

KrF foreslår å gjennomføre dette forslaget fra 1. juli neste år, for å motivere arbeidsgivere til å legge til rette for at sykemeldte kommer tilbake i jobb. Omleggingen gir en ekstrautgift for folketrygden i innføringsåret, men på sikt vil dette kunne redusere sykefraværet og folketrygdens utgifter. Endringen innebærer ikke kutt i ytelsene til de sykemeldte. Vi mener dette vil være en vinn-vinn-løsning både for arbeidstakerne, arbeidsgiverne og samfunnet som helhet.

KrF mener regjeringen snarest må komme tilbake til Stortinget med en løsning som gir oljepionerene en rettferdig kompensasjon. Ordningen bør være på nivå med den erstatningen nordsjødykkerne fikk. KrF ønsker et bredt forlik i Stortinget om både modell og nivå, slik at saken kan få en endelig avklaring.

Regjeringens forslag om kutt i overgangsstønadene for enslige foreldre vil ramme økonomien til noen av de fattigste og mest utsatte familiene, med potensielt store negative konsekvenser for barna dette gjelder. KrF går imot dette forslaget. Vi foreslår også å reversere regjeringens reelle kutt i grunnstønadene for personer med nedsatt funksjonsevne og i hjelpestønadene. I tillegg foreslår vi å bedre brillestøtten for barn, ved at sats 1 økes med 800 kroner.

For KrF har det alltid vært viktig å gi flest mulig en mulighet til å arbeide og oppleve glede og mening i hverdagen. Derfor foreslår vi å legge til rette for 500 flere plasser i ordningen varig tilrettelagt arbeid neste år.

Kultur og frivillighet

KrFs budsjett styrker familien, frivilligheten og lokalsamfunnet, fordi de er grunnleggende bærebjelker i et godt velferdssamfunn. Dessverre er de små felleskapene under press i det norske samfunnet.

Venstresiden svekker frivilligheten og de ideelle organisasjonene som er så avgjørende for et godt samfunn der vi stiller opp for hverandre. Norge er avhengig av de mange tusen som gjør en uvurderlig innsats innen idrett, kultur, eldreomsorg, ungdomsarbeid, integrering og mye mer. Uten frivillighet stopper Norge. KrF vil styrke det sivile engasjementet og motvirke en stadig ekspanderende stat. Derfor øker KrF skattefradraget for frivillige gaver og støtten til frivillighetssentralene.

I en tid med økende polarisering trenger vi felles referanser og kjennskap til vår kristne kulturarv. KrFs budsjett legger opp til et levende kulturliv, fordi dette styrker demokratiet og ytringsfriheten. Vi satser på desentralisert kulturliv og bedre finansiering av kulturinstitusjoner og kulturbygg over hele landet.

Internasjonal solidaritet

KrF foreslår å øke bevilgningen til internasjonal utviklingsbistand med 4,47 milliarder kroner i sitt alternative budsjett. Med regjeringens forslag vil kun 54 pst. av norsk bistand i 2026 gå til utvikling, fattigdomsreduksjon og humanitær innsats («tradisjonell bistand»). Det er over ti prosentpoeng lavere enn i 2022, og mest sannsynlig den laveste andelen i norsk bistandshistorie (over 70 år). KrF ønsker en sterkere fattigdomsorientering i bistanden.

Afrika

KrF foreslår å øke bevilgningen til Afrika sør for Sahara med 1 mrd. kroner. Internasjonal bistand til Afrika har blitt kraftig svekket som følge av Ukraina-krigen. Midlene rettes primært mot utdanning, helse og jobbskaping, ettersom regionen har en ung befolkning og stort behov for arbeidsplasser.

Klimabistand

KrF øker kapitalinnskuddet til Klimainvesteringsfondet med 5 mrd. kroner. Hele kapitalinnskuddet finansieres under streken. Dette er viktig for å styrke satsingen på fornybar energi i utviklingsland.

Ettersom fondets hovedfokus ikke er direkte rettet mot fattigdomsbekjempelse, mener KrF dette bør holdes utenfor bistandsbudsjettet.

Klimainvesteringsfondet, som ble etablert av KrF i regjering, investerer i utbygging av fornybar energi i utviklingsland. På kun tre år etter oppstart i 2022, rapporterer Norfund at Klimainvesteringsfondets investeringer årlig bidrar til 17,6 millioner tonn CO² i unngåtte utslipp. Det tilsvarer 40 prosent av hele Norges årlige utslipp.

Samtidig har fondet hatt en gjennomsnittlig avkastning på 19 pst. i norske kroner.

KrF foreslår også å øke garantirammen fra 5 til 25 mrd. kroner i NORADS garantiordning for fornybar energi.

Utdanning

Verden står midt i en global læringskrise. Omtrent 250 millioner barn har ikke mulighet til å gå på skole i dag. I tillegg er over 600 millioner barn ute av stand til å forstå en enkel skriftlig tekst eller enkel matematikk. I Afrika Sør for Sahara kan kun 1/10 tiåringer lese en enkel setning.

Siden regjeringsskiftet i 2021 har Støre-regjeringen kuttet 1,372 mrd. kroner til utdanning – tilsvarende over 2,7 mill. skoleplasser i de fattigste landene, ifølge beregninger fra Verdensbanken.

KrF mener utdanning er en nøkkelfaktor for samfunnsutvikling og barns fremtid. Derfor foreslår KrF å øke bevilgningen til utdanning med 1 mrd. kroner. Utdanning er nødvendig for å satse på fremtidens ledere og må også sees i sammenheng med den store satsningen på jobbskaping i dette budsjettet på det afrikanske kontinentet.

Sivilt samfunn og FN-organisasjoner

Sivilt samfunn spiller en avgjørende rolle i å fremme utvikling og samfunnsendring. Et mangfoldig og dynamisk sivil samfunn er avgjørende for å fremme demokrati, menneskerettigheter og bekjempe korrupsjon. Lokale organisasjoner, inkludert de trosbaserte, spiller en nøkkelrolle i krise- og konfliktområder, der de ofte kombinerer humanitær innsats med langsiktig utvikling.

KrF foreslår å øke støtten til sivil samfunn med 200 mill. kroner.

FNs utviklingsprogram (UNDP) er en nøkkelaktør i helhetlig innsats i utviklingssammenhenger og en ledende institusjon i arbeidet for fattigdomsbekjempelse og demokratiske styresett. KrF vil reversere regjeringens foreslåtte kutt på 100 mill. kroner i kjernestøtten til UNDP.

Pandemi, krig og konflikt har svekket rettighetene og levekårene til millioner av barn globalt, og UNICEF spiller en avgjørende rolle i arbeidet for å snu denne negative utviklingen. KrF vil reversere regjeringens foreslåtte kutt på 100 mill. kroner i kjernestøtten til UNICEF.

KrF gjenoppretter også en egen budsjettpost øremerket sårbare grupper med 200 mill. Midlene skal bidra til å beskytte og støtte mennesker som er spesielt utsatt i kriser og konflikter. Dette inkluderer bl.a. personer med funksjonsnedsettelse og mennesker som er rammet av moderne slaveri. Den dedikerte posten skal bidra til å sikre at bistand ikke bare når «gjennomsnittsbefolkningen», men også de mest utsatte – som ofte kan falle utenfor ordinære programmer.

Ukraina

Det er både riktig og nødvendig at den norske støtten til Ukraina økes i 2026 gjennom forhandlinger mellom partiene på Stortinget. Når støtten til Ukraina holdes på kronemessig likt nivå i 2026 som i 2025 innebærer det et reelt kutt. Krigen utkjempes nå, og den kan vinnes eller tapes nå. Derfor må støtten, i samarbeid med våre allierte, opp raskt.

Å støtte det ukrainske folket i deres forsvarskamp mot Russlands ulovlige og brutale invasjon er ikke bare moralsk riktig – det er også i klar norsk egeninteresse at Ukraina vinner en fred hvor de selv får bestemme over sin egen framtid.

KrF står urokkelig med Ukraina, og mener Norge, i lys av vårt økonomiske handlingsrom og store ekstrainntekter som følge av krigen, også bør ta en lederrolle i gjenoppbyggingen etter krigen.

Budsjettet i tall

Rammeområde 1: Statsforvaltning				
Dep	Kap	Post	Tiltak (tall i mill. kr)	Beløp
DFD	1530	36	Kunst i offentlige rom	-10,0
DFD	2445	30	Statsbygg, prosjektering: Droppe prosjektering Bygg B og E i regjeringskvartalet	-100,0
SUM Rammeområde 1: Statsforvaltning				-110,0
Rammeområde 2: Familie og forbruker				
BFD	840	73	Stine-Sofie-senteret	5,0
BFD	842	1	Familievern, Driftsutgifter	25,0
BFD	842	70	Kirkens familieverntjeneste	5,0
BFD	844	70	Kontantstøtte: 11 mnd. støtte og sats 10 000 kr fra 1.8.2026	202,0
BFD	845	70	Økt barnetrygd til 2250 kr per mnd fra 1.3.2026	3075,0
BFD	846	61	Tilskudd til å inkludere barn og unge	100,0
BFD	846	62	Tverrfaglige team i foreldretvistsaker, pilot	5,0
BFD	855	1	Barnevernet i Oslo, likebehandling m. resten av landet	78,0
BFD	881	77	Nasjonaljubileet 2030	10,0
BFD	2530	70	Utvide foreldrepermisjonen med fire uker (2 mrd. påløpt)	0,0
BFD	2530	70	Fjerne tredelingen og ha fri fordeling (179 mill. påløpt)	0,0
BFD	2530	70	Foreldrepenger på min. 3G for alle foreldre fra 1.7.2026	412,0
BFD	846	63	Helsestasjon- og skolehelsetjenesten, flyttes ikke til BFD men beholdes i HOD	-472,2
BFD	2530	71	Engangsstønaden erstattes av foreldrepenger m. minsteytelse på 3G fra 1.7.	-228,0
SUM Rammeområde 2: Familie og forbruker				3216,8

Rammeområde 3: Kultur				
KUD	315	60	Tilskudd til frivillighetssentraler, prisjustering	17,5
KUD	320	55	Kulturfondet: Innkjøp av trykte bøker til skolebibliotekene	30,0
KUD	320	55	Skuespiller- og dansealliansen	5,0
KUD	322	70	Kunstnernes hus - oppstartsbevilgning rehabilitering	10,0
KUD	325	60	Regionale kulturfond	25,0
KUD	328	78	Frolands verk, prosjektstøtte	1,0
KUD	335	73	Kristelig pressekontor	0,5
KUD	320	55	Norsk kulturfond	-80,0
KUD	320	72	Dansesatsing	-10,0
KUD	322	50	Kunst i offentlige rom, ikke nye midler	-13,4
KUD	328	70	Nasjonalt museumsnettverk, bl.a. ikke økt støtte til Nasjonal-museet (33 mill.)	-50,0
KUD	334	50	Film- og dataspillformål Filmfondet	-93,0
KUD	334	73	Regionale filmvirksomheter	-25,0
KUD	334	78	Film- og dataspilltiltak	-3,3
KUD	335	73	Medietiltak: Tenk - Senter for kildebevissthet	-20,0
KUD	351	72	Kjønns- og seksualitetsmanfold: Nominell videreføring av Solberg-regjeringens nivå	-24,0
KUD	351	72	Rosa kompetanse	-0,8
SUM Rammeområde 3: Kultur				-230,5

Rammeområde 4: Utenriks				
UD	118	76	Russland. Sivilsamfunn og uavh. medier	3,0
UD	159	71	Europa og Sentral-Asia. Sivilsamfunn, russisk hybrid-krig	40,0
UD	159	75	Afrika	1000,0
UD	161	70	Utdanning	1000,0
UD	162	72	Fornybar energi: Økt garantiramme på 25 mrd. kr, finansieres m. garantipremier fra garantimottakerne	0,0
UD	162	76	Norfund klimainvesteringsfond – risikokapital	1666,7
UD	165	72	Norfund Risikokapital, Ukraina-fondet	166,7
UD	165	91	Norfund klimainvesteringsfond – kapitalinnskudd, under streken	5000*
UD	165	92	Norfund kapitalinnskudd Ukraina-fondet, under streken	500*
UD	164	73	Sårbare grupper (moderne slaveri, msk m. red. funksj. evne)	200,0
UD	170	70	Sivilt samfunn	200,0
UD	171	70	UNDP	100,0
UD	171	71	UNICEF	100,0
UD	115	22	Spesielle driftsutgifter, næringsfremme	-15,2
UD	115	70	Næringsfremme, kultur og informasjon	-32,0
UD	115	71	Næringsfremme	-15,9
UD	117	79	EØS-finansieringsordningen. Holde tilbake midler ifm. EUs toll	-819,0
UD	117	80	Den norske EØS-finansieringsordningen. Holde tilbake midler ifm. EUs toll	-747,0
UD	162	72	Fornybar energi: Finansiering m. garantipremier fra garantimottakerne	-375,0
UD	179	21	Flyktningtiltak i Norge flyttes fra bistandsbudsjettet til AID	-782
SUM Rammeområde 4: Utenriks				1690,3

Rammeområde 5: Justis				
JD	1	70	Svalbard kirke	1,5
JD	400	1	Politiet: Sikkerhetstiltak Jødisk museum, Oslo	4,5
JD	410	1	Hurtigspor unge lovbrytere i alle politidistrikt	90,0
JD	430	1	Kriminalomsorgen	100,0
JD	430	1	Kriminalomsorgen. Doble antall soningsplasser for barn (17 flere plasser)	108,8
JD	430	70	Frivillige org. innenfor kriminalomsorg og oppfølging	12,0
JD	433	70	KFUK Forandringshuset, avhopperprogrammet	5,0
JD	440	1	Politiet, økt bemanning	300,0
JD	440	1	Kripos: org.krim, menneskehandel, nettrelaterte overgrep	50,0
JD	440	1	Barnehusene	5,0
JD	442	1	Øke inntaket på Politihøgskolen m. 125 plasser	110,7
JD	470	72	Fri rettshjelp, rette opp kutt	33,0
JD	410	1	Ikke videreføre nye tingretter	-28,1
JD	430	1	Kriminalomsorgen: Mer soning med fotlenke	-55,0
JD	440	1	Dyrepoliti avvikles	-26,0
JD	466	70	Salærer, prisjustrere satsen	-49,5
JD	480	50	Svalbard: Red. etterspørsel e. barnehage pga. økt kontantstøtte	-0,1
SUM Rammeområde 5: Justis				661,8
Rammeområde 6:Innvandring, regional utvikling mv.				
KDD	560	50	Tospråklighetstilskudd	5,0
KDD	567	72	Jødiske veivisere i midt- og nord-Norge i regi av DJST	1,5
KDD	567	72	Ikke-religiøse, jødiske organisasjoner	1,0
KDD	581	79	Gjenninnføre tilskudd til heis i hjemmet, tilsagnsramme 60 mill.	6,0
KDD	2412	90	Husbanken, 5 mrd. kr i økt låneramme: Bolig vanskeligstilte, eldre søke om lån, under streken	354*
AID	671	60	Integreringstilskudd. 900 flere overføringsflyktninger	172,2
AID	671	60	Integreringstilskudd: Flytting av utgifter fra bistandsrammen	782,0
AID	671	71	Integreringsarbeid i regi av frivillige og ideelle org.	10,0
KDD	553	63	Interreg (omfatter ikke Arktis 2030)	-54,3
KDD	553	65	Omstilling og utvikling i kommuner med særlige distriktsutfordringer	-30,0
KDD	553	66	Bygdevekstavtaler	-25,0
KDD	553	66	Husbanken, renter	-8,0
SUM Rammeområde 6:Innvandring, reg. utvikling				860,4

Rammeområde 7: Arbeid og sosial				
KUD	352	70	TV Bra og URO (Utviklingshemming, Rus, Opplysning)	4,7
KUD	352	71	Universell utforming og økt tilgjengelighet	2,0
AID	605	1	500 flere VTA-plasser, adm	22,0
AID	605	1	Enslige minstepensjonister, økt pensjon, adm	2,5
AID	621	70	Humanitære tiltak for EØS-borgere	10,0
AID	634	77	VTA-plasser, 500 flere	56,0
AID	2620	70	Stønad til enslig mor eller far: Overgangsstønad, rette opp kutt	76,0
AID	2620	72	Stønad til enslig mor eller far: Stønad til barnetilsyn ifm. arbeid, rette opp kutt	15,0
AID	2620	73	Stønad til enslig mor eller far: Tilleggsstønader og stønad til skolepenger, rette opp kutt	2,0
AID	2650	73	Sykepenges: Arbeidsgivere får et større finansieringsansvar for langtidsfraværet, uten kutt i ytelsene for arbeidstakere, jf. Sysselsettingsutvalget del II, fra 1.7.2026	331,3
AID	2661	70	Grunnstønad. Personer m. nedsatt funksjonsevne, prisjustering	38,2
AID	2661	70	Hjelpestønad. Prisjustering	61,8
AID	2661	70	Brillestøtte for barn. Sats 1 økes med 800 kr	19,2
AID	2670	70	Enslige minstepensjonister, økt pensjon m. 6000 kr	500,0
AID	605	1	NAV: Omprioritere fra tillitsreformen til VTA-plasser	-325,0
AID	612	1	Mindreutgift pga. økt pensjon enslige minstepensjonister	-16,0
AID	640	1	Oppfølging av nytt innleieregelverk som KrF er imot	-15,5
SUM Rammeområde 7: Arbeid og sosial				784,2

Rammeområde 9: Næring				
NFD	2426	71	Norsk katapult	40,0
NFD	2460	54	Tapsavsetning til risikoavlastningsordning for norsk eksport til Ukraina ifm. dobling av garantirammen fra 630 til 1260 mill. kr	126,0
NFD	901	21	Mareano-programmet	25,0
NFD	900	75	Særskilte tiltak	-10,0
NFD	909	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, Solberg-regjeringens modell	-275,0
NFD	919	73	Kompensasjon for CO2-avgift, fiskeriene (CO2-avgiften for fiskeriene foreslås fjernet)	-640,4
NFD	930	70	DOGA	-5,0
NFD	940	21	Internasjonaliseringstiltak	-10,0
NFD	940	70	Eksportfremme	-98,3
NFD	953	50	Nysnø avvikles	-900,0
NFD	5325	55	Ingen flere subsidierte lån (Grønn industrifinansiering), tilbakeføring av tapsavsetning	-560,0
NFD	2421	50	Innovasjon Norge. Ikke utbetalinger neste år til batterisatsing bl.a.	-400,0
NFD	2421	70	Innovasjon Norge. Innspill til nasjonal og regional politikkutforming	-42,6
NFD	2421	74	Reiseliv mv.	-250,0
NFD	2421	75	Grønn plattform	-150,0
SUM Rammeområde 9: Næring				-3150,3

Rammeområde 11: Landbruk				
LMD	1138	75	Dyrsku'n, rette opp kutt	1,8
LMD	1142	60	Veterinærtjenesten	50,0
LMD	1142	60	Veterenærvakt: Stimuleringstilskudd for kommuner/vaktdistrikt	75,0
LMD	1142	81	Beredskapstilskudd i nord-Norge	14,0
LMD	1420	73	Tilskudd til rowilttiltak	20,0
LMD	1138	76	Ikke innføre ordning for rekruttering til matbransjen	-10,0
SUM Rammeområde 11: Landbruk				150,8
Rammeområde 12: Olje og energi				
ED	1820	75	Strømsstøtte: 100 pst. kompensasjon for priser o. 50 øre per kWt ekskl. mva., inkl. fritidseiendommer	10360,0
ED	1825	50	Enova, ENØK i bygg og husholdninger	200,0
ED	1800	71	Norsk oljemuseum	-10,0
ED	1810	21	NVE: Geologisk kartlegging, havbunnsmineraler	-75,0
ED	1820	77	Norgespris for strøm	-9100,0
ED	1820	78	Norgespris for fjernvarme	-500,0
ED	1825	60	ENØK-tiltak i kommunale bygg	-300,0
ED	1850	73	Petroleumsforskning	-100,0
ED	1850	75	NORWEP, forutsetter at private finansierer	-45,0
SUM Rammeområde 12: Olje og energi				430,0

Rammeområde 13: Miljø				
KLD	1400	76	Grønt landtransportprogram	3,0
KLD	1420	61	Klimasats. Lokale klimatiltak	300,0
KLD	1420	62	Miljødirektoratet Tillskudd til grønn skipsfart	40,0
KLD	1420	80	Miljøtiltak i Oslofjorden	30,0
KLD	1420	85	Runde miljøsenter. Årlig støtte og støtte til autorisering	5,0
KLD	1420	74	CO2-kompensasjon: Støttetak på 200 mill. kr per bedrift	-1600,0
KLD	1428	50	Klima- og energifondet: Reduksjon av rammen for mer effektiv bruk av midlene	-2000,0
KLD	1481	1	Driftsutgifter, kjøp av klimakvoter	-3
KLD	1481	22	Kjøp av klimakvoter	-300
KLD	1482	73	Internasjonale skogtiltak	-100,0
SUM Rammeområde 13: Miljø				-3625,0

Rammeområde 15: Helse				
HOD	708	1	Gjenopprette Eldreombudet	8,5
HOD	732	70	En oppfølgingstime med fysioterapeut e. fødsel	26,0
HOD	732	70	100 nye LIS1-stillinger, fra høsten 2026	50,0
HOD	732	70	Kvinnehelsepott	15,0
HOD	732	70	Barnepalliative team	33,0
HOD	732	70	Døgnplasser psykisk helsevern, gradvis opptrapping	144,0
HOD	732	72-75	Drift, RHFene: Opprettholde aktivitet og holde ventetider nede. Utdanningsstillinger for jordmødre og sykepleiere.	1200,0
HOD	760	61	Helsestasjon- og skolehelsetjenesten, flyttes ikke til BFD	472,2
HOD	760	61	Nasjonalt røykesluttprogram	81,0
HOD	760	63	1000 flere sykehjemsplasser	224,4
HOD	760	70	Verdighetssenteret	2,0
HOD	760	70	Ønskettransporten	3,0
HOD	761	21	Pårørendeavtalen, implementering (10 mill) og pårørendeorg (5 mill)	15,0
HOD	761	71	Harry Benjamin ressurscenter, kontakt m. foreldre og ungdom	0,5
HOD	762	74	Amathea, opprettholder posten	21,0
HOD	765	21	Rask psykisk helsehjelp, 8 nye team	50,0
HOD	765	60	Opptrappingsplan psykisk helse	100,0
HOD	765	71	Pårørendesenteret	9,5
HOD	765	72	Tilskudd frivillige og ideelle aktører, rus og psykisk helse: Gatehospital: Opprettelse i Trondheim og Kr.sand, prisjustering for Oslo og komp. for bortfall av midler til Bergen.	75,0
HOD	765	72	Tilskudd frivillige og ideelle aktører, rus og psykisk helse	75,0
HOD	765	72	Livslosen, selvmordsforebygging Lovisenberg	5,0
HOD	765	73	Modum bad, Institutt for sjelesorg	1,0
HOD	780	70	Forskning på kvinnehjertehelse	21,5
HOD	781	79	Kontaktfamilieordning, tilskudd til pasientorg.	35,0
HOD	2711	72	Tannhelsestønad for pers. m. nedsatt evne til egenomsorg, reversere kutt	35,0
HOD	2755	72	Jordmortjenesten, 100 nye jordmødre og barnepleiere	63,0
HOD	2790	70	Gratis prevensjon til alle kvinner	18,0
HOD	732	70	Avvikle heroinassistert behandling	-65,0
HOD	732	72	Øke ikke møtt-gebyret m. 20 pst.	-69,3
HOD	732	72-75	Regionale helseforetak: Skjerpet effektiviseringskrav administrasjon. Skal ikke gå ut over pasientbehandling	-100,0
HOD	732	76	Reversere deler av ny bioteknologilov	-222,0
HOD	760	60	Nettlege, pilot avvikles	-70,0
HOD	2752	72	Øke egenandelene med 10 pst.	-300,0
HOD	2755	70	Reversere fritak for egenandel hos lege for de mellom 16 og 18 år	-32,0
SUM Rammeområde 15: Helse				1925,3

Rammeområde 16: Kunnskap				
KD	201	70	Forskning, nasjonaljubileet 2030	1,0
KD	225	66	Hvite busser. Halvering av skoleklassenes egenbetaling	17,6
KD	225	75	Lister kompetanse	4,0
KD	226	21	Innkjøp av fysiske lærebøker. Totalt 1,5 mrd. kr o. tre år	500,0
KD	226	61	Tilskudd til skolebibliotekene	100,0
KD	226	21	Bedre seksualundervisning i lærerutdanningen	3,0
KD	226	21	Dembra: Kurstilbud til lærerstud., lærere, skoleledere mv.	10,0
KD	226	21	Veiledningsordning for nyutdannede lærere i grunnskolen	50,0
KD	228	70	Tilskuddet til friskoler økes m. 4 pst. for å dekke adm. utgifter	303,2
KD	228	72	Yrkesrettede vid. skoler (bibelskoler, kunsts skoler mv.), rette opp kutt	27,4
KD	228	76	Skoleskipene Gann og Maritim vgs	6,0
KD	228	82	Kapital- og husleietilskudd, friskoler	20,0
KD	253	70	Folkehøgskoletilbud til unge utenfor arbeid og utdanning	20,0
KD	260	50	40 studieplasser i nukleære fag	1,0
KD	260	50	UiO, Teologisk fakultet, professorat jødiske studier	1,5
KD	260	50	Samisk høyskole	5,0
KD	260	70	Private høyskoler: Retter opp kutt, bortsett fra BI, Høyskolen Kristiania og DMHH	23,6
KD	285	71	Forskning. Kjernekraft, herunder fusjon	30,0
KD	2410	50	Studiestøtte: 12 mnd. 2G for studenter m. barn mellom 1-2 år	317,1
KD	2410	70	Studiestøtte: 12 mnd. 2G for studenter m. barn mellom 1-2 år	12,4
KD	2410	70	Studiestøtte: Reversere forslag om å red. omgjøring til stipend fra 40 til 15 pst. av lån for folkehøgskolestudenter	97,3
KD	2410	70	Stipendordning for studenter utenfor EU/EØS, fra 1.8.2026. 100 mill. kr helårseffekt	41,7
KD	225	75	Rosa kompetanse skole og barnehage ved Foreningen FRI	-2,2
KD	226	21	Nasjonale prøver, halvering	-280,5
KD	275	21	Spesielle driftsutgifter	-10,0
SUM Rammeområde 16: Kunnskap				1299,1

Rammeområde 17: Samferdsel				
SD	1315	71	Planleggingsmidler, Leknes lufthavn, forlenget rullebane	2,0
SD	1320	22	Riksveier, vedlikeholdsetterslep	150,0
SD	1320	30	Planleggingsmidler E39 Storehaugen - Førde	15,0
SD	1352	72	Styrke arbeidet med fornying, særlig Sørlandsbanen og dobbeltspor Jærbanen	90,0
SD	1352	73	Planleggingsmidler dobbeltspor Stokke-Sandefjord, for å sikre fremdrift	50,0
SD	1320	22	Riksveier drift og vedlikehold, omprioritering til kollektiv og rassikring	-500,0
SD	1322	66	Ikke utvikle egne billettapper i Trondheim og Tromsø, fordi Entur-appen er i drift	-10,0
SD	1352	71	Bane Nor, gevinst konkurranse-utsetting	-150,0
SUM Rammeområde 17: Samferdsel				-353,0
Rammeområde 18: Rammeoverføring til kommunesektoren				
KDD	571	60	Kommunene: Økt lærerlønn. 25 000 kr økning fra 1.8.2026. 50 000 kroner o. 2 år	1547,1
KDD	571	60	Kommunene: To timer mer kontaktlærertid i uken fra 1.8.2026	1780,0
KDD	571	60	Kommunene: Frie midler, bl.a. til barnehagebemanning	3500,0
KDD	572	60	Fylkeskommunene: Kollektivtransport og rassikring	500,0
KDD	571	21	Spesielle driftsutgifter	-5,0
KDD	571	60	Grunnskolen: Kortere skoledag til finsk nivå: 23 færre uketimer o. to år, 11 færre uketimer år 1 fra høsten 2026, SFO-tiden utvides	-1243,0
KDD	571	60	12 timer gratis SFO 1-3. trinn forbeholdes husholdninger m. inntekt u. 2 mill. kr	-1690,0
KDD	571	60	Barnehage: Redusert makspris forbeholdes husholdninger m. inntekt u. 2 mill. kr	-375,0
KDD	571	60	Mindreutgift pga. økt pensjon enslige minstepensjonister	-16,0
KDD	571	60	Redusert etterspørsel etter barnehage pga. økt kontantstøtte	-308,6
KDD	572	60	Tannhelse: Avvikle redusert egenandel for 21-28-åringer	-840,0
SUM Rammeområde 18: Kommunesektoren				2849,5

Rammeområde 19: Tilfeldige utgifter og inntekter				
FIN	2309	1	ABE-reform 1 pst. Sykehusene og kriminalomsorg skjermes.	-3140,0
FIN	2309	1	Statlige leiekostnader gitt regjeringkvartalets arealnrm	-204,0
SUM Rammeområde 19: Tilf. utgifter og inntekter				-3344,0
Rammeområde 20: Finansadministrasjon				
FIN	1610	1	Tolletaten: To nye patruljefartøy	30,0
FIN	1610	45	Tolletaten: En ny mobil skanner	40,0
FIN	5603	80	Statens fond Tromsø avvikles	-400,0
SUM Rammeområde 20: Finansadministrasjon				-330,0
Rammeområde 21,22: Inntektsøkninger				
HOD	5572	75	Sektoravgift tobakk økes for å finansiere røykesluttprogram	-81,0
ED	5582	75	Havindustritilsynet: Finansiere m. sektoravgift som Finanstilsynet	-174,0
NFD	5656	85	Argentum, utbytte	-600,0
SD	5672	86	Bane Nors driftskreditt avvikles	-500,0
SUM Rammeområde 21,22 Inntektsøkninger				-1355,0

